

Astrup Fearnley [Museet](#)

MURAKAMI
BY
MURAKAMI

MURAKAMI BY MURAKAMI

10.02–14.05.2017

Astrup Fearnley Museet er stolte av å være det første museet i Skandinavia som presenterer en soloutstilling med den verdensberømte japanske kunstneren Takashi Murakami (f. 1962, Tokyo). Murakami har i løpet av de siste tyve årene vært svært tilstedeværende på den internasjonale kunstscenen, samtidig som han har inntatt en aktiv rolle i den japanske kunstverden og omdefinert kunstnerens posisjon gjennom sin deltakelse på ulike samfunnsarenaer. Utstillingen *Murakami by Murakami*, viser et omfattende utvalg verk fra hans særegne kunstnerskap, og belyser samtidig Murakamis virksomhet som filmskaper, samler, gallerist og kulturell entreprenør.

Utstillingen konsentrerer seg om to perioder i Murakamis kunstneriske utvikling. Den ene delen presenterer hans tidlige arbeider som kretset rundt populærkultur, kapitalisme og “utflatingen” i japansk kultur, kjennetegnet av utviklingen av figuren Mr DOB og konseptet Superflat. En annen del er dedikert verk fra de siste årene, der Murakamis kunstnerskap har tatt en ny retning og utviklet en reflektert personlig dialog med japanske historiske og religiøse malerier. Utstillingen inkluderer også et program av kunstnerens anime-filmer og TV-serier, samt to “utstillinger i utstillingen” som er kuratert av Murakami selv. Den ene inneholder antikk japansk kunst og keramikk fra kunstnerens egen samling. Den andre presenterer verk av tretten japanske samtidskunstnerne som Murakami både har oppdaget og stilt ut gjennom sin inngripen i det japanske kunstmarkedet og etablering av en omfattende kunstproduksjonsvirksomhet og galleriet Kaikai Kiki. Sammen danner disse ulike aspektene av kunstnerens praksis et spennende innblikk i Murakamis komplekse og fascinerende univers.

Kuratorer: Gunnar B. Kvaran og Therese Möllenhoff

Murakamis kunstnerskap – fra DOB til arhater

Japansk kunst og kultur har alltid vært en stor inspirasjon for Murakami, som helt fra starten av sin karriere har brukt sin bakgrunn fra tradisjonelt japansk Nihonga-maleri i kombinasjon med samtidens populærkulturelle uttrykk. Murakamis tidlige kunstnerskap var preget av referanser til forbrukersamfunnet og japansk populærkultur som manga og anime. Kunstneren har selv vært opptatt av hvordan japansk populærkultur må forstås i sammenheng med Japans nederlag etter andre verdenskrig og påfølgende underkastelse til USAs kulturhegemoni. Inspirert av den populære manga og anime-estetikken søkte han å integrere et slik formspråk i maleriets opphøyde kunstform og bryte ned hierarkiet mellom uttrykksformene for høy- og lavkultur. Karakteren DOB er sentral i denne konteksten, og denne figuren skulle også vise seg å få en stadig mer kompleks rolle gjennom Murakamis kunstnerskap som formidler av mer eksistensielle tematikker og teatraliske følelser. Murakamis tidlige manga-inspirerte skulpturer stiller også kontroversielle spørsmål om grensen mellom høy- og lavkultur, merkevarer og personlig uttrykk, masseproduksjon og håndverk.

I de siste årene har Murakamis kunstnerskap tatt en ny og distinkt retning der han har utviklet en reflektert dialog med japanske historiske og religiøse forbilder. Dette skiftet ble intensivert i kjølvannet av naturkatastrofen og kjernekrattulykken i Japan i 2011. I lys av denne nasjonale krisen anså Murakami at kunst og religion kunne spille en viktig rolle i etterkant av en katastrofe, og han så til tradisjonell japansk buddhistisk kunst for inspirasjon. I denne konteksten oppstod serien med arhat-malerier. En arhat er en opplyst person som har oppnådd nirvana, men likevel forblir på jorden for å spre Buddhas lærdom. I følge buddhistisk tro strømmet arhatene til katastrofer for å bruke sine overnaturlige og helbredende evner til å hjelpe mennesker i nød. Murakami spiller på viktige forbilder fra kunsthistorien som maleriet *The 500 Arhats* av Kano Kazunobu, som ble malt rett etter det store jordskjelvet i Japan i 1855. I 2012 fremviste Murakami sin egen versjon, *500 Arhats*, i form av et 100 meter langt maleri som regnes som et høydepunkt i hans kunstnerskap. Utstillingen *Murakami by Murakami* fremstiller en rekke monumentale malerier som viderefører dette prosjektet, der motiver fra den buddhistiske kunsthistorien bearbeides til et kontemporært uttrykk i kunstnerens karakteristiske fargesterke og tegneserieaktige formspråk.

Da Murakami i 2001 formulerte sitt *Superflat Manifest* identifiserte han formale flatekvaliteter som et hovedtrekk ved japansk kunst, men han også beskrev en mer dyptgripende kulturell «utflating» i det japanske samfunnet. I sin egen kunst opererer han ut i fra et lignende nedbrytningsprinsipp, der han kontinuerlig søker etter å bryte ned kunstneriske hierarkier og kategorier. Sammenføringen av den høyverdige buddhistiske kulturarven med det populærkulturelle formspråket kan betraktes som et talende eksempel på Murakamis grensebrytende kunstneriske virke slik det ble formulert allerede i hans *Superflat Manifest*.

Murakami som filmskaper

I et eget filmrom i utstillingen vises Murakamis arbeid med film og animasjon. Fra reklamesnutter fra samarbeidet med Louis Vuitton, en musikkvideo for Kanye West og til en egen animert TV-serie om signaturkarakteren Kaikai og Kiki, presenterer utvalget hans eklektiske virke som filmskaper. I tillegg vil museet hver torsdag holde visning av langfilmen *Jellyfish Eyes* som er Murakamis debutspillefilm fra 2013. Filmen er laget for barn og er inspirert av den ødeleggende tsunamien som rammet Japan etter jordskjelvet i 2011. Filmen blander live-action med dataanimasjon, i en fortelling som kretser rundt familie, vennskap, samarbeid og lojalitet, iscenesatt i en fantasiverden bare Murakami er i stand til å skape.

Murakami Superflat Collection

De siste ti årene har Murakami med stor dedikasjon, engasjement og høyt tempo utviklet en imponerende privat kunstsamling som i dag inneholder mer enn 5000 verk. Murakamis samlevirksomhet må betraktes som en integrert del av kunstnerens kreative univers og virke. Samlingen sammenfører og sidestiller alt fra internasjonal samtidskunst, historisk japansk kunst og keramikk til møbler og hverdagsgjensstander som spillfigurer, muggen eller støvkluter. Til utstillingen *Murakami by Murakami* har kunstneren selv gjort et utvalg eldre japansk kunst og keramikk fra egen samling, som kan belyse hans interesse for den japanske kunsten og estetikkens opprinnelse. Utvalget inkluderer antikk keramikk fra Heian-perioden (794-1185), Muromachi-perioden (1336-1573) og Edo-perioden (1603-1868), samt et malt skjerm Brett og billedruller av Soga Shōhaku (1730-1781) og Hakuin Ekaku (1686-1768) – to ukonvensjonelle kunstnere fra Edo-perioden, som har hatt stor innflytelse på Murakamis kunstnerskap.

Murakami som kunstentreprenør og gallerist

Murakamis omfangsrike kreative virke inkluderer også en omfattende aktivitet innen galleridrift, kunstproduksjon, promotering og representasjon av flere andre japanske kunstnere gjennom virksomheten Kaikai Kiki Co., Ltd. Etter å ha initiert og drevet den nå nedlagte kunstfestivalen GEISAI siden 2002, åpnet han Kaikai Kiki Gallery i Tokyo i 2008. Galleriets særegne utstillingsprogrammet reflekterer Murakamis åpne og ikke-hierarkiske holdning ved å presentere alt fra internasjonale samtidskunststjerner og eldre, underkjente japanske kunstnere, til nåtidig studio- og brukskeramikk. Murakamis utvidelse av sitt eget studio til en slik mangesidig virksomhet stammer fra hans store engasjement for japansk kunst og et ønske om å bruke sin innflytelse til å promotere unge eller underkjente japanske kunstnere, samt å forsøke å endre det japanske kunstmarkedet. I utstillingen *Murakami by Murakami* presenteres denne delen av kunstnerens virksomhet gjennom en egen «utstilling i utstillingen», der Murakami selv har stått for utvalget av tretten kunstnere som han har stilt ut og promotert gjennom Kaikai Kiki. På karakteristisk vis spenner utvalget fra samtidskunst til keramikk, og inkluderer verk av Chiho Aoshima, Chinatsu Ban, Kazunori Hamana, JNTHED, Mahomi Kunikata, MADSAKI, Mr., Kazumi Nakamura, ob, Atsushi Ogata, Otani Workshop, Aya Takano og Yuji Ueda.

#murakamibymurakami

For pressehenvendelser:
Ida Moen, pressekontakt
Tlf.: 22 93 60 43
E-post: i.moen@fearnleys.no

Astrup Fearnley Museet
Strandpromenaden 2, 0252 Oslo
Tlf.: 22 93 60 60
info@fearnleys.no | www.afmuseet.no

Astrup Fearnley Museet

Astrup Fearnley Museet er et privat museum og er generøst støttet av Stiftelsen Thomas Fearnley, Heddy og Nils Astrup, og Astrup Fearnley AS.